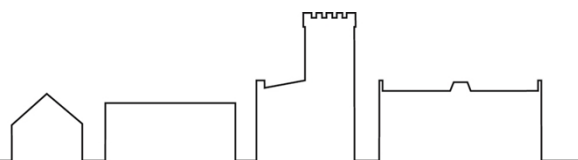

Huvudmannens sammanfattning av den kommunala grundskolans Systematiska Kvalitetsarbete (SKA)

Läsåret 2021/2022

UN 2022/1071

Enligt skollagens 4 kap. 3§ ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

1 Inledning

I detta dokument belyses olika delar av det systematiska kvalitetsarbetet där huvudmannen är skyldig att följa upp resultaten. Underlag för denna sammanfattande analys bygger på insamlade data från bland annat:

- Skolblad och annan statistik från Skolverket
- Statistik från Danderyds administrativa system, Edlevo
- Förvaltningens kvalitetsdialoger med rektorerna, elevhälsan och förstelärare
- De processer som sker på rektorsmöten
- Rektors uppföljning och analys i kvalitetsredovisningen.
- Medarbetarsamtal

Utgångspunkten är strukturen för Läroplanen för grundskolan 2011, kapitel 2 med de övergripande mål och riktlinjer samt de underrubriker som behandlas där men där huvudvikten läsåret 21/22 läggs vid punkterna 2.1 och 2.7.

- 2.1 Normer och värden
- 2.2 Kunskaper
- 2.3 Elevers ansvar och inflytande
- 2.4 Skola och hem
- 2.5 Övergång och samverkan
- 2.6 Skola och omvärlden
- 2.7 Bedömning och betyg
- 2.8 Rektorns ansvar

1.1 Om skolorna baserat på elevstatistik från Skolverket 2021

Läsår 2021/2022	Förskoleklass		Årskurs 1-9			
	Antal	Andel	Antal	Andel	Andel	Andel m
	elever	flickor	elever	flickor	m utl.	förälder
		(%)	åk 1-9	(%)	bakgr	m efter-
					(%)	gymn
						utb. (%)
Danderyd, samtliga huvudmän	465	46.5	4,808	47	19	86
Danderyd, kommunal huvudman	310	45.8	3,399	47	14	88
Baldersskolan	35	45.7	125	52	10	94
Ekebyskolan	41	29.3	224	50	14	88
Enebybergs skola	92	46.7	581	48	12	89
Fribergaskolan	.	.	579	47	11	89
Kevingskolan	27	44.4	205	50	26	81
Kyrkskolan	45	51.1	357	41	11	94
Långängsskolan	34	50	144	49	15	93
Mörbyskolan	.	.	508	46	14	86
Stocksundsskolan	36	52.8	438	47	17	86
Vasaskolan	.	.	238	41	11	85

Läsåret 2021/22	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
	elever	elever	elever	elever	elever	elever	elever	elever	elever
	åk 1	åk 2	åk 3	åk 4	åk 5	åk 6	åk 7	åk 8	åk 9
Danderyd, samtliga huvudmän	481	497	466	501	568	518	597	598	582
Danderyd, kommunal huvudman	363	349	336	389	453	422	354	362	371
Danderyd, enskild huvudman	76	85	83	44	49	36	192	192	188
Baldersskolan	52	27	46
Ekebyskolan	21	25	25	48	54	51	.	.	.
Enebybergs skola	99	104	96	84	97	101	.	.	.
Fribergaskolan	190	188	201
Kevingskolan	25	26	24	37	48	45	.	.	.
Kyrkskolan	47	52	26	77	79	76	.	.	.
Långängsskolan	52	46	46
Mörbyskolan	164	174	170
Stocksundsskolan	42	49	47	91	118	91	.	.	.
Vasaskolan	25	20	26	52	57	58	.	.	.

De kommunala skolorna i Danderyd har något fler pojkar än flickor i skolan och en hög andel föräldrar med eftergymnasial utbildning.

Fördelningen av antal elever per stadium är likartat i årskurserna F- 3 och årskurs 7-9 medan det är något fler elever i årskurserna 4-6.

Danderyds kommun har en mycket hög andel lärare med lärarlegitimation.¹ Av kommunala utförare har Danderyd länets högsta andel legitimerade lärare med behörighet i minst ett ämne.

¹ I sammanställningen ingår de lärarkategorier som omfattas av legitimationskravet. Lärarkategorier som är undantagna från legitimationskravet, såsom t. ex lärare i modersmål eller lärare som bedriver annan undervisning på engelska än språkundervisning, ingår inte. Samma lärare kan undervisa i flera olika ämnen.

Andel lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne

Placering	Kommun	Procent
1	Danderyd	82,9
2	Vaxholm	81,7
3	Nacka	80,7
4	Lidingö	78,9
5	Täby	78,6
6	Sollentuna	78,5
7	Värmdö	78,2
8	Stockholm	77,5
9	Sundbyberg	77,2
10	Huddinge	75,7

Fortsatt fokus på undervisning och att rekrytera behöriga lärare

I Danderyds kommunala skolor finns i högre grad än i övriga Sveriges skolor en legitimerad lärare. Det är en av de enskilt viktigaste orsakerna till de höga resultaten. Legitimerad och yrkesskicklig personal skapar möjligheter för eleverna att lyckas. Rektorer på samtliga enheter genomför lektionsobservationer för att ständigt utveckla undervisningen och bibehålla den höga kvalitén. En strävan är att dessutom utöka observationer kollegor emellan.

Förvaltningens analys är att det tack vare den höga behörighetsgraden på grundskolorna bedrivs ett medvetet arbete med att inventera, analysera, planera, genomföra samt följa upp undervisningen i syfte att ytterligare förbättra elevernas måluppfyllelse.

2.1 Normer och värden

Elevernas upplevelser av trygghet samlas in på flera olika sätt. Danderyds kommunala skolor deltar i flera återkommande enkäter som ger en bild hur elever upplever sin trygghet i skolan, dels över tid, dels i jämförelse med andra skolor och huvudmän. De enkäter och analyser som huvudmannens skolor deltar i, förutom Skolinspektionens skolenkät, är Våga visa enkäterna och Stockholmsenkäten. Dessutom har samtliga skolor deltagit i huvudmannens trygghetsenkät som har genomförts i samtliga klasser F-9 samt i grundsärskolan. På skolenhetsnivå har även skolornas data från egna trygghetsenkäter och den information som framgår av data från elevhälsoenkäten inför hälsosamtalen i åk 4-6 och åk 7-9 beaktats.

Under året som gått har satsningar för att arbeta mot nätkränkningar, kränkande språkbruk och gruppträck genomförts samt andra värdegrundsinsatser på enskilda skolor. Skolorna har ordningsregler samt ett gemensamt förväntansdokument för trygghet och studiero som förankras med elever och vårdnadshavare. Rektor och verksamhetschef har en tät dialog om situationen på skolorna där anmälningar om kränkande behandlingar även rapporteras kontinuerligt till

utbildningsnämnden. Analyserna kring skolornas trygghetsarbete återfinns i skolornas kvalitetsredovisningar.

Huvudmannen analyserar de klagomål som inkommer till huvudman, skolornas anmälningar av kränkande behandling och anmälningar till Skolinspektionen. Analysen visar på att enheterna arbetar enligt de riktlinjer som gäller för arbetet med normer och värden då skolorna arbetar enligt de skollagen samt läroplanen 2022, Lgr 22. Bland kommentarerna kan nämnas att flera skolor uppger att de ska förstärka det främjande arbetet och involvera hela skolans verksamhet i detta. Goda exempel på metoder och modeller för att arbeta med normer och värden finns på flera av våra enheter och dessa delas kollegialt mellan skolorna vid rektorsmöten. Till exempel har skolorna delat goda erfarenheter gällande hur man gör rasterna tryggare för eleverna.

Fritidshemmet

De flesta vårdnadshavarna är nöjda med fritidshemmets verksamhet enligt Våga Visa enkäterna. Men det finns utmaningar på några av våra skolor gällande fritidshemmets verksamhet som rektorerna har identifierat. Personalen på fritidshemmen består av olika yrkeskategorier såsom lärare mot fritidshem, fritidspedagoger, barnskötare och personal med annan utbildning. På vissa skolor har det varit svårt att rekrytera behörig personal vilket påverkar verksamheten. På andra skolor behöver samverkan mellan skola och fritidshem förbättras. Det är framförallt samverkan med övriga lärare samt arbetet med att undervisa enligt styrdokumentet som behöver utvecklas vidare. Detta arbetar rektorerna med på respektive skola genom att skriva fram tydlighet kring planeringstid, fritidshemmets uppdrag samt se över bemanningen.

Sammanfattning normer och värden

En starkt bidragande orsak till de goda utbildningsresultaten för Danderyds kommunala skolor är grundskolornas medvetna arbete med att skapa en trygg och strukturerad lärmiljö med kända rutiner för eleverna. Tack vare detta så kan eleverna nå mycket långt i såväl sin kunskapsutveckling som personliga utveckling.

2.2 Kunskaper

För årskurs 6 presenteras betygsstatistiken först den 26 oktober vilket gjorde att rektorernas analys, inte kunde tas med in i föreliggande kvalitetsrapport. Denna analys kommer finnas med i kommande årsredovisning. För grundsärskolans del är antalet elever som ingår i åk 9 för få för att nationell statistik ska publiceras.

Analysen kring betygen för årskurs 9 i de kommunala skolorna baseras på vad som faktiskt kan slås fast utifrån resultaten som presenteras nedan. Det går att dra vissa slutsatser baserat på resultaten, exempelvis trender, men det är betydligt svårare att med säkerhet förklara orsakerna bakom resultatet, det vill säga att fastställa tydliga orsaks- och verkanssamband. För denna del diskuteras endast möjliga hypoteser i nedanstående analys.

Danderyds kommunala elever har mycket höga meritvärdespoäng

De kommunala skolornas meritvärde i Danderyd är synnerligen högt. Med 276,2 meritvärdespoäng i genomsnitt har Danderyds kommunala elever avsevärt högre resultat än genomsnittet på länsnivå

för kommunala skolor, 241,5. På könsnivå presterar flickor bättre än pojkar i Danderyds kommunala skolor men skillnaden är procentuellt sett mindre än på länsnivå. Skillnaden på länsnivå uppgår till ca 16 meritvärdespoäng till flickornas fördel, och skillnaden, läsåret 2021/22 är 16 poäng även i Danderyds kommunala skolor. Detta beror på att flickorna presterat väsentligt bättre än gruppen från förra året där meritvärdet för flickorna hade en nedgång.

Läsår	Meritvärde egen regi	Meritvärde flickor	Meritvärde pojkar
2021/2022	276,2	284,6	268,7
2020/2021	274,9	278,9	265,1
2019/2020	275,7	286,8	266,4

Trenden de senaste läsåren visar en stabilt hög nivå med en liten nedgång under pandemiåret 20/21 beroende på ett större antal nyanlända elever, som anlät till Sverige under högstadietiden, i avgångsklassen snarare än att det var distansundervisning.

Fokus på skillnaden mellan pojkars och flickors meritvärde har egentligen inte förändrats utan har växlat under åren mellan 14-20 poängs skillnad i meritvärde. Det går inte heller att prata om någon trend utan endast konstatera att det fluktuerat något de senaste tre åren samtidigt som pojkarnas meritvärde varit stabilt mellan 265-268 poäng. Det kan också tilläggas att pojkarnas medelmeritvärde var det näst högsta i landet för 2021/22.

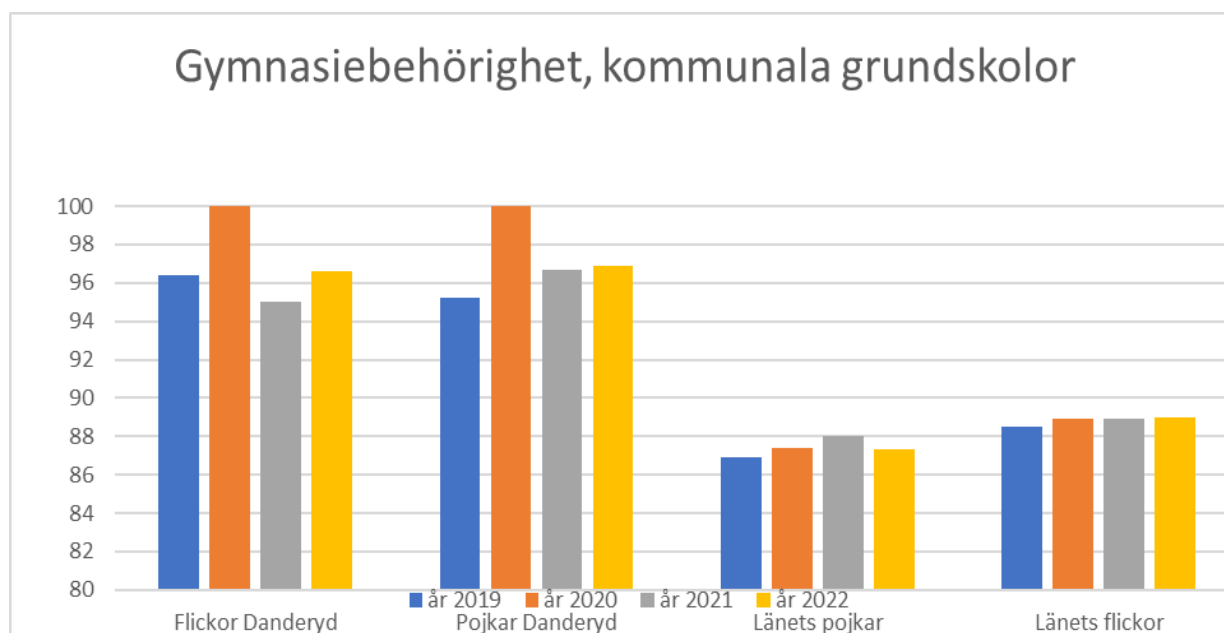
Sorterat per kommuner i länet har Danderyds kommunala elever det överlägset högsta meritvärdet i riket (jämförelsen är mellan alla kommunala skolor).

Kommunranking	Meritvärde	Faktiska meritvärde (0-340)
1	Danderyd	276,2
2	Lidingö	270,1
3	Lomma	267,4
4	Vaxholm	266,7
5	Täby	266,4
6	Nacka	262,7
7	Sollentuna	259,8
8	Vellinge	254,8
9	Stockholm	249,2
10	Lund	248,8

Hög grad av gymnasiebehörighet och god likvärdighet mellan pojkar och flickor i Danderyd

Danderyds kommunala elever, såväl flickor som pojkar, är i avsevärt högre grad gymnasiebehöriga i jämförelse med länets elever. Likvärdigheten mellan könen i Danderyd har varit relativt hög de senaste åren, även om årets resultat uppvisar en tydlig diskrepans för flickor 2021. Dryga tre procent var inte gymnasiebehöriga läsåret 2021/22. Det är aningen mönsterbrytande att pojkar har en högre gymnasiebehörighet i jämförelse med flickor två år i rad men det bör betonas att antalet elever som inte når gymnasiebehörighet oavsett är få.

Strukturella skillnader med avseende på kön bör ställas mot eventuella individuella faktorer som kan spela en större roll för utfallet. Sett över fyra års tid är likvärdigheten mellan könen vad gäller gymnasiebehörighet relativt hög, vilket främst kan förklaras med att Danderyds pojkar presterar betydligt bättre än länets pojkar. En orsaksförklaring till detta kan vara att Danderyds kommun befinner sig i en socioekonomisk kontext där pojkars skolprestationer värderas högt. Den utbredda ”antipluggkulturen” som ofta anförs som förklaring till pojkars sämre prestationer på nationell och global nivå kan sannolikt vara svagare i en kommun där den socioekonomiska statusen ger vid handen att utbildning och skolframgång värderas mycket högt.

Sorterat per kommun har Danderyd rikets högsta gymnasiebehörighet². Noterbart är att majoriteten av de icke gymnasiebehöriga eleverna i Danderyd är nyanlända elever.

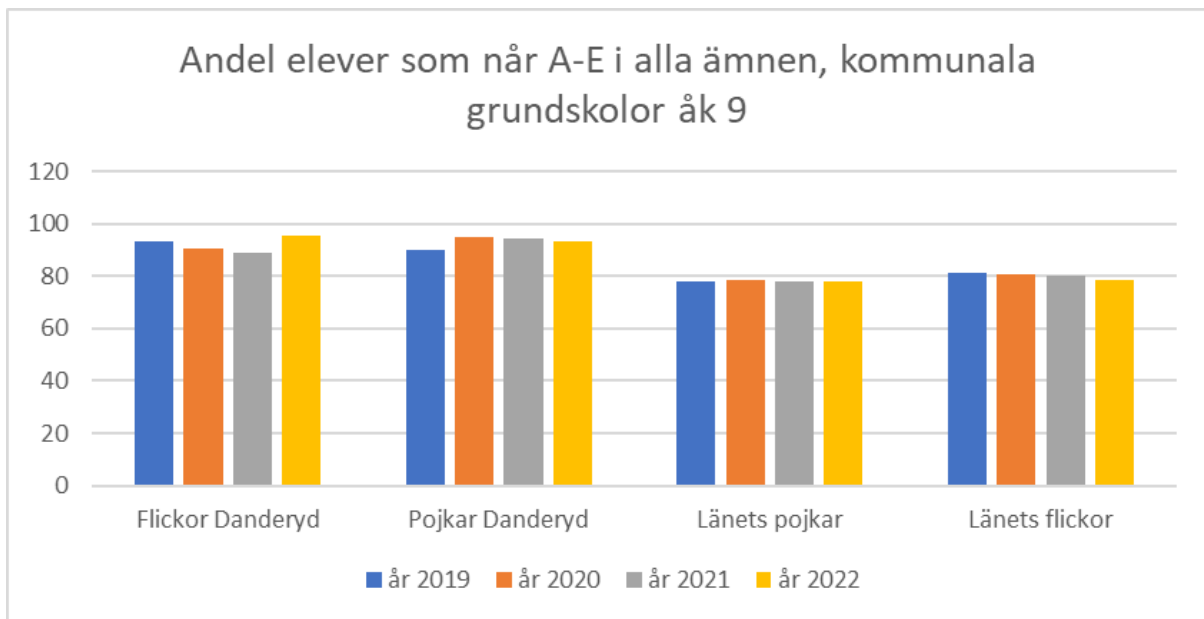
Kommun-ranking	Gymnasiebehörighet	Gymnasiebehörighet i yrkesprogram i %	Andel elever (%) ej behöriga
----------------	--------------------	---------------------------------------	------------------------------

² Rankinglistan exkluderar de kommuner som har ~100 (ca 100) procent gymnasiebehörighet av sekretessmässiga skäl, eftersom det är omöjligt att fastställa den faktiska andelen gymnasiebehöriga elever i dessa kommuner.

1	Danderyd	96,8	3,2
2	Täby	96,8	3,2
3	Staffanstorp	96,5	3,5
4	Lomma	96,4	3,6
5	Nykvarn	96,3	..
6	Lidingö	95,5	4,5
7	Vellinge	95,5	4,5
8	Vaxholm	95,4	..
9	Hammarö	94	6
10	Nacka	93,4	6,6

En mycket hög andel av Danderyds elever når kunskapskraven i samtliga ämnen

Även vad gäller andelen elever som når alla kunskapskrav i alla ämnen, har Danderyds kommunala elever väsentligt högre resultat än såväl rikets som länets elever. Sett över fyra års tid har dock flickor och pojkar i Danderyd följt olika utvecklingskurvor men detta år har flickor återhämtat sina mycket goda resultat efter att under tre år haft sjunkande resultat medan pojkar har försämrat sina resultat något (1,2 procentenheter). Även om det på intet sätt är frågan om en större grad av olikvärdighet, det handlar snarare om en mindre variation på en mycket hög nivå, så följer det samma utveckling som kan noteras på länsnivå. Danderyds pojkar har haft en stark utveckling över de senaste åren och årets resultat kan ses som naturliga fluktuationer. Medan länets pojkar har en i princip oförändrad måluppfyllelse, har andelen pojkar i Danderyd som når samtliga kunskapskrav i alla ämnen ökat med drygt tre procentenheter i jämförelse med 2019. Som ovan nämns är det svårt att ge en tydlig och säker orsaksförklaring bakom denna utveckling. Utfall av skolresultat är inte sällan komplexa, men det kan åtminstone fastslås att Danderyds pojkar inte passar in i den normala könsavvikelsen där pojkar tenderar att i lägre utsträckning än flickor nå alla kunskapskraven. Som ovan diskuteras kan den socioekonomiska faktorn spela roll, men det förklarar ändå inte den positiva utveckling de senaste åren då den socioekonomiska faktorn har varit relativt konstant. Det är i sådana fall mer sannolikt att förklaringen till utvecklingen finns att söka på skol-, lärar-, eller elevnivå.

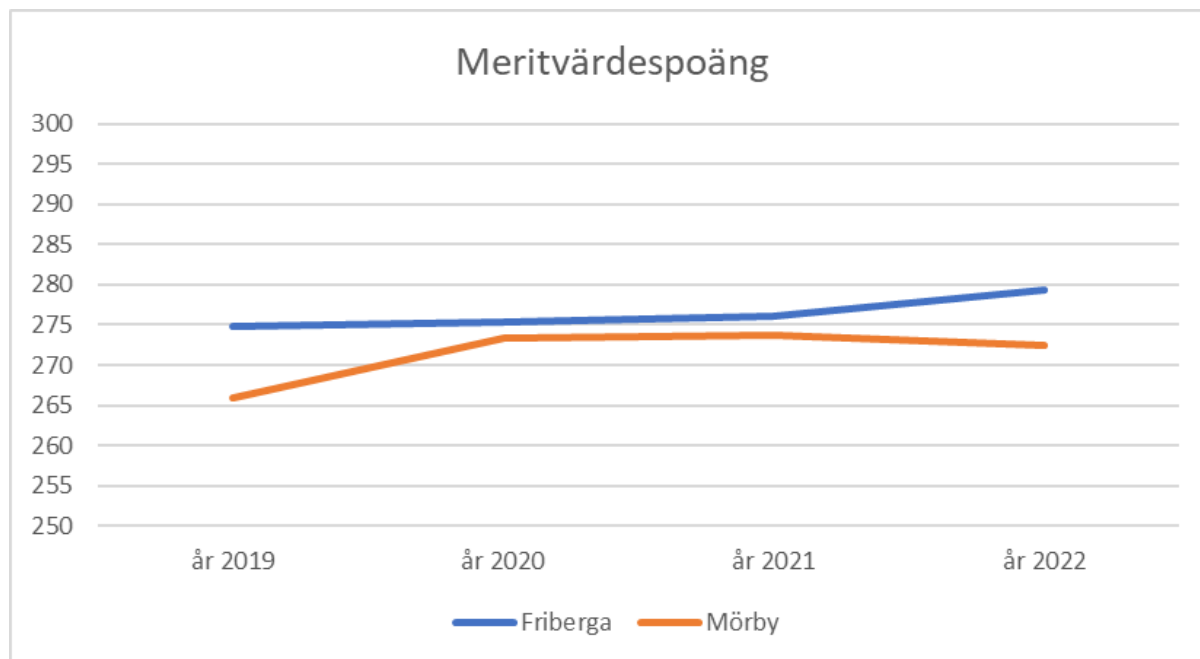
Sorterat per kommuner har Danderyd rikets högsta andel elever med A-E i alla ämnen, dvs andelen elever som når samtliga kunskapskrav i alla ämnen. Uppgången från förra året då Danderyd hade 91,7% som nådde A-E i alla ämnen är 2,6 procentenheter.

Kommun-ranking	Andelen A-E i alla ämnen	Faktisk andel i %
1	Danderyd	94,3
2	Karlsborg	93
3	Vaxholm	92,3
4	Täby	91,8
5	Nykvarn	91
6	Lomma	90,9
7	Lidingö	90,3
8	Torsås	89,5
9	Vellinge	88,3
10	Arvidsjaur	87,8

Skolmässig utveckling över tid visar på positiv utveckling men två grupper sticker ut negativt

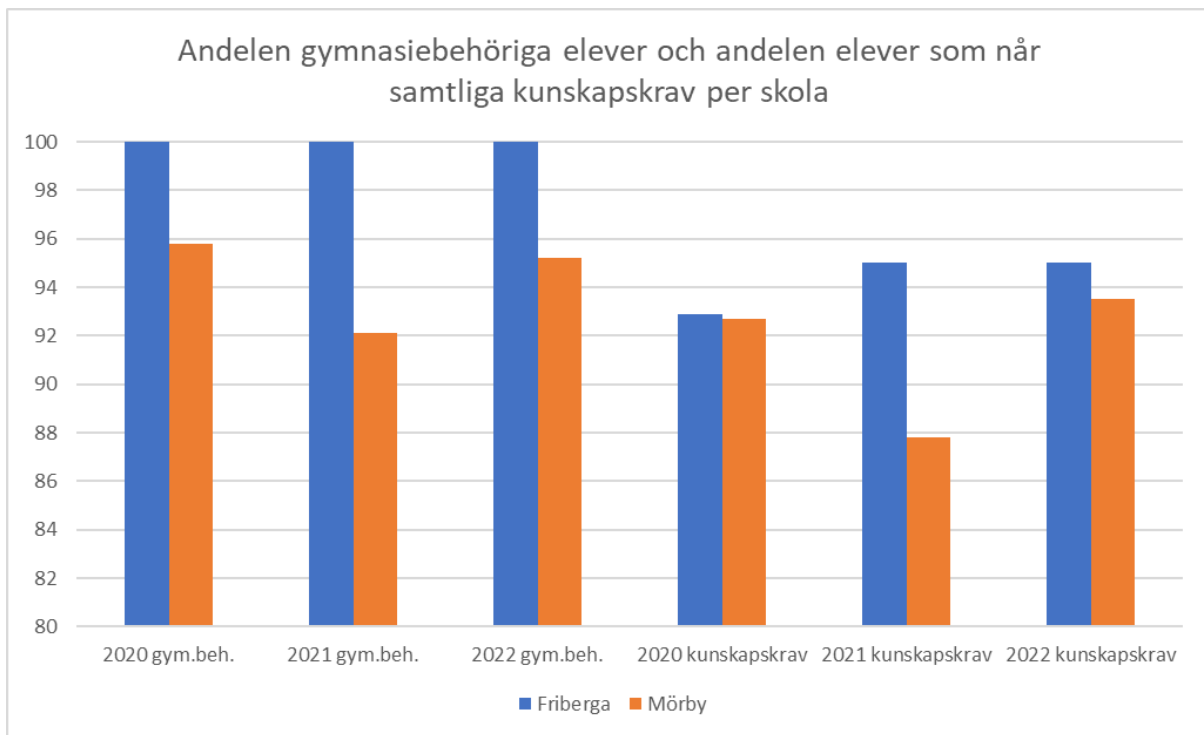
Likvärdigheten i skolresultat mellan de båda skolorna, Mörbyskolan och Fribergaskolan, avseende meritvärdespoäng är hög. Trendmässigt över fyra år är utvecklingen relativt svagt positiv utveckling. De kommande åren får utvisa huruvida en uppåtgående trend är etablerad eller om det handlar om årsmässiga fluktuationer. Skillnaderna mellan skolornas resultat kan dels finnas i att det finns fler elever som inte kommer från Danderyds kommun på Mörbyskolan och därmed kommer

från andra socioekonomiska områden än Danderyd dels att Fribergaskolan historiskt har haft fler flickor på skolan och flickor har högre genomsnittligt meritvärde än pojkar. De två grupper som identifierats med lägre meritvärden är nyanlända där gruppen är för liten för att redovisas separat men där vi ser att meritvärdet sticker ut. Detsamma gäller meritvärdet för de elever med föräldrar som har förgymnasial eller gymnasial utbildning där det genomsnittliga meritvärdet endast är 229,0.

När det handlar om gymnasiebehörigheten och andelen elever som når samtliga kunskapskrav i alla ämnen uppvisar Fribergaskolan en fortsatt stark utveckling där skolan har lika goda resultat som tidigare år. Mörbyskolan uppvisar något större variation där man 2022 återigen levererar mycket goda resultat. 2021 utgjorde ett år med lägre resultat i förhållande till 2020 och 2022. Det som, statistiskt sett, främst orsakade Mörbyskolans nedgång 2021 var andelen flickor som inte nådde samtliga kunskapskraven. Det var flera nyanlända flickor som slutade årskurs 9 vilket är en förklaring till flickornas resultat.

Att varje elev ska lyckas är givetvis alltid målet, men det bör betonas att individuella faktorer spelar roll, speciellt när resultat ska utvärderas på skolnivå och resultaten är så höga.

Sammanfattning Kunskaper

Förvaltningens analys är att de höga och stabila resultaten kan förklaras av ett systematiskt arbete där höga förväntningar på elevers resultat och att skolorna arbetar med det kompensatoriska uppdraget vilket fortsätter att utveckla verksamheterna.

Det krävs även långsiktighet för att främja en god måluppfyllelse och därför arbetar skolorna kontinuerligt med att kartlägga och analysera utbildningsresultaten i alla åldrar. Utifrån detta arbete tas det fram insatser och arbetssätt för att bibehålla och i ännu högre grad arbeta vidare med målet att alla elever ska nå sin fulla potential. Alla skolor använder Skolverkets kartläggningsmaterial i förskoleklass och bedömningsstödet på lågstadiet för att skapa möjlighet för tidiga insatser. Detta då identifiering av måluppfyllelse i de tidiga skolåren är en tydlig framgångsfaktor för att alla barn och elever ska lyckas.

2.3 Elevers ansvar och inflytande

Det formella inflytandet får eleverna via klassråd och elevråd. Till exempel har eleverna på vissa skolor fått påverka rastverksamheten genom förslag på rastaktiviteter men även kommit med synpunkter på hur fler elever ska känna sig trygga på rasterna. Flera av F-6 skolorna arbetar med elevledda utvecklingssamtal där eleven är med och planerar samtalet. De elevledda samtalen uppfattas som mycket positivt av många elever, lärare och vårdnadshavare.

På några av våra fritidshem har vi arbetat med att erbjuda eleverna olika aktiviteter som ett ytterligare led i att öka elevinflytandet. En av skolorna har schemalagda EDV-lektioner (elevinflytande, demokrati och värdegrund). Flera av skolorna lade extra fokus på demokratifrågorna under 2021 eftersom det var 100 år sedan den allmänna rösträtten infördes.

När det gäller högstadieskolorna så är elevers inflytande på undervisningen ett utvecklingsområde på båda skolorna. På en av skolorna har elevernas upplevelse av delaktighet och inflytande sjunkit sedan tidigare vilket kan bero på pandemin då det tidvis har varit hög frånvaro av både lärare och elever. Lärarna har under pandemin känt stor press på att eleverna ska klara av kunskapskraven och få med sig så mycket kunskaper som möjligt till gymnasiet och då har elevernas inflytande inte fått lika stort utrymme. En av skolorna kommer att följa upp hur lärarna arbetar med delaktighet och inflytande på medarbetarsamtalen under kommande läsår.

2.4 Skola och hem

Våga Visa enkäten:

Enkätundersökningarna inom ramen för Våga visa genomförs årligen bland vårdnadshavare och elever i såväl kommunala som fristående verksamheter i Danderyd (förskolor och grundskolor). Frågorna som ställs mäter elevernas och vårdnadshavarnas nöjdhet av skola, fritidshems- och fritidsgårdsverksamhet. Avsnittet ”Normer och värden” mäter trygghet, trivsel och likabehandling. Respektive skola gör en analys över resultatet som redovisas i kvalitetsredovisningarna till huvudman. Rapporten föredrogs i augusti för Utbildningsnämnden gällande de övergripande resultaten för samtliga skolor.

Elever med särskild begåvning

Bildningsförvaltningen har tagit fram ett arbetssätt för särskilt begåvade elever som bygger på material från Skolverket, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och den skolspecifika handlingsplanen som förvaltningen tagit fram sedan tidigare. Syftet med planen är att synliggöra och uppmärksamma särskilt begåvade barn och elever samt att utveckla förskolornas och skolornas arbete med ledning och stimulans samt bemötande. I dokumentet lyfts strategier och arbetssätt för att utveckla undervisningen och höja dess kvalitet genom stöd i stegen för identifiering, åtgärder och uppföljning. I framtagandet av Danderyds kommuns arbetssätt för särskilt begåvade barn och elever har vårdnadshavare, barn och elever deltagit i en referensgrupp för synpunkter på innehållet. Under läsåret har flera föreläsningar erbjudits personalen. Förvaltningen har även genomfört en utbildning för samtliga skolor för att implementera handlingsplanen. Detta arbete kommer även fortgå under läsåret 2022/2023.

Stöd på central nivå

Inom förvaltningen finns en funktion som fungerar som ett stöd för nyanlända elever och familjer inför skolplacering. Stöd ges till föräldrar vid skolval, skolbyten och omplaceringar där ett mer omfattande stöd behövs, detta inkluderar fler än enbart nyanlända. Elever som av olika anledningar hamnar i skolsvårigheter kan få stöd av denna funktion och stöd kan ges både till elev, familj och skola. Funktionen stödjer i / genomför samtal om vad som fungerar, eventuell utredning, socialtjänstens stöd, eventuellt byte till en gemensam kommunal särskild undervisningsgrupp/skola, byte av skolform med mera. Här inkluderas skolpliktiga elever med hög frånvaro. Samverkan med socialtjänst och studie- och yrkesvägledning inom det kommunala aktivitetsansvaret ingår i samma funktion.

2.5 Övergång och samverkan

Övergångar mellan stadier och skolformer

Under perioden 2019–2020 har det tagits fram handlingsplaner för övergångar mellan förskola-skola, årskurs 3–4, årskurs 6-7 samt årskurs 9 till gymnasiet. Arbetet utifrån handlingsplanerna har reviderats under läsåret. Möten mellan förvaltning och skolorna har även ägt rum för att tidigt identifiera elever vid övergångar som behöver gå i en särskild undervisningsgrupp eller som är i behov av annat stöd till exempel nyanlända elever men även elever med särskild begåvning. Kontinuerlig revidering och uppdatering av dessa handlingsplaner krävs för att lyckas med våra mest utsatta elever.

2.6 Skola och omvärlden

Covid -19

Även det gångna läsåret har varit mycket ansträngande. Snabba omställningar på grund av sjukdomsläget och nya riktlinjer från Folkhälsomyndigheten har medfört en stor ansträngning för lärare, rektorer och övrig personal. Lärarna har växlat mellan fjärr-, distans- och närundervisning för att på bästa sätt undervisa eleverna efter rådande omständigheter. Tidvis har sjukdomstalen varit mycket höga på alla skolor både bland personal och elever. Det har ibland varit svårt att upprätthålla verksamheten då det dessutom har varit brist på vikarier som vill arbeta i skolan under pandemin. Covid har drivit på den digitala utvecklingen och lärare med lättare sjukdomsbild har kunnat undervisa hemifrån och elever som är hemma har kunnat följa undervisningen i skolan.

Nya undervisnings- och metoder för bedömning har utvecklats. Trots detta ansträngda år har inte mycket undervisningstid försvunnit för eleverna eftersom lärarna vid mindre sjukdomssymptom har kunnat fortsätta att undervisa på distans i de högre årskurserna. Glädjande nog ser vi att eleverna når lika fina resultat som tidigare år. Eleverna har dock inte kunnat åka på till exempel studiebesök, besöka museum, eller ta emot externa besök som annars är vanligt.

Ukraina

Krig och andra händelser i omvärlden kommer givetvis att fortsätta att påverka verksamheten och under vårterminen har det kommit ett 40-tal ukrainska grundskoleelever till Danderyd och 10–15 gymnasieskoleelever i och med kriget i Ukraina. På Kevingeskolan organiserades en förberedelseklass med grundskoleelever från mars till juni månad. Från och med höstterminen 2022 går alla ukrainska elever i våra olika grundskolor och de är i september månad cirka 25.

Utvecklingsområde

Organisering av undervisningen av nyanlända

Under detta läsår har det framkommit från lärare i svenska som andraspråk, rektorer, fackliga företrädare och personal på bildningsförvaltningen att det finns ett behov av att se över hur vi organiserar oss gällande undervisningen av nyanlända. Skolorna har, jämfört med många andra skolor i andra kommuner, få nyanlända och det innebär att det är svårt att få till en bra organisation kring dessa elever som fördelas på alla kommunala skolor. Eleverna som har kommit till Danderyd de senaste åren har i högre utsträckning varit så kallade kvotflyktingar och många av dessa barn har en bristfällig skolgång bakom sig vilket leder till stora utmaningar för skolorna, särskilt om de har kommit till Sverige under tonåren.

2.7 Bedömning och betyg

Lovskola

Danderyds kommunala skolor har bedrivit lovskola under sport-, påsk- och sommarlov för årskurserna 8–9 för de elever som riskerar att inte bli behöriga till ett nationellt yrkesprogram i gymnasieskolan. Simskola arrangerades för elever årskurs 6-9 som inte hade klarat kunskapskraven gällande simning. Flera av eleverna lyckades med att klara dessa krav under lovskolans simskola.

Utvecklingsinsatser

Under läsåret har det genomförts en stor kompetensutvecklingsinsats tillsammans med Uppsala universitet. Ca 60 lärare och rektorer inom grundskolan och gymnasieskolan har deltagit. Kursen var på 7,5 högskolepoäng och handlade om professionsutveckling för lärande och hade stort fokus på ledarskapet i klassrummet. De huvudsakliga syftena är att säkra kompetensförsörjningen för lärarkåren, främja alla elevers lärande och utveckling, skapa förutsättningar för ökad måluppfyllelse samt att skapa en livslång lust att lära. Eleverna förväntas få en ökad motivation och en ökad förståelse för sitt eget lärande. Vidare är det känt att lärarens ledarskap har stor betydelse för att det ska vara studiero i klassrummet.

Under läsåret har även hälften av skolorna deltagit i ett stort forskningsprojekt gällande arbetsmiljön tillsammans med Karolinska institutet. Vid dessa fem utbildningstillfällen har skolledning, skyddsombud samt de fackliga företrädarna på skolorna deltagit. Syftet med kompetensutvecklingsinsatsen är att komma fram till hur skolor på bästa sätt kan förebygga psykisk ohälsa hos sin personal. Skolorna har fått mer stöd med att arbeta mer systematiskt med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Skolan har erbjudits olika insatser, som till exempel utbildning och workshops för skolledning, lärarrepresentanter och arbetsmiljöansvariga.

Syftet har varit att arbeta med de utvecklingsområden som respektive skola har när det handlar om arbetsmiljön och ta fram en handlingsplan att arbeta efter. Utbildningen har varit mycket uppskattad och under kommande läsår ska de resterande skolorna delta i samma utbildning.

Förändringar i kursplanerna

Skolorna har använt en del av kompetensutvecklingstiden för diskussioner kring de nya skrivningarna i kursplanerna i flertalet ämnen och de nya betygskriterierna som har trätt i kraft from 1 juli 2022. Detta gör att flertalet skolor under läsåret har arbetat med kursplaner och bedömningsfrågor.

2.8 Rektorns ansvar

Elevhälsa och stöd

Situationen har varit ansträngd för elevhälsans medicinska insats under pandemin. Skolorna har genomfört ett stort antal gurgeltester för att snabbtesta elever om de har Covid samt vaccinerat flera hundra elever mot Covid vid två olika tillfällen. Detta samtidigt som sjukfrånvaron bland personalen har varit hög på skolorna.

Rutiner för kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper

När bildningsförvaltningen har begärt in handlingar i elevärenden från skolorna, har det framkommit att det finns ett behov av att se över skolornas dokumentation av elevhälsans arbete. Eftersom vi har noterat detta utvecklingsområde har kommunens specialpedagoger och speciallärare under läsåret genomfört en fortbildningsinsats i hur man upprättar till exempel åtgärdsprogram och pedagogiska utredningar.

Elevhälsan i kommunen är inte likvärdig när det gäller elevernas tillgång till elevhälsans personal därför har förvaltningen tillsatt en utredning för att undersöka om vi ska organisera för en eventuell gemensam elevhälsa. Under vårterminen beslutade utbildningsnämnden att kommunen skulle införa en enhet för en gemensam elevhälsa och att det skulle rekryteras en barn- och elevhälsochef vilken kommer att tillträda under hösten 2022.

Digitalisering

Pandemin har påverkat skolornas digitala förmåga på ett positivt sätt och nya former för kommunikation mellan skola och hem har införts med både digitala utvecklingssamtal och föräldramöten. Digitala utvecklingssamtal har varit mycket uppskattat och skolorna redovisar att fler vårdnadshavare har kunnat delta på utvecklingssamtalen då de har varit digitala. Vissa skolor kommer därför att behålla digitala utvecklingssamtal och en del av de andra mötena kommer att vara digitala, beroende på årskurs och situation. Utbildningsnämnden har under året beslutat om en digitaliseringsstrategi vilken skolorna arbetar efter.

ANDTS

Skolorna arbetar efter den handlingsplan som beslutades i utbildningsnämnden 2019 och utför aktiviteter i förebyggande syfte. Dessa aktiviteter ser lite olika ut beroende på elevernas ålder. Skolorna arbetar förebyggande med till exempel information till vårdnadshavare och temaveckor där man diskuterar dessa frågor. Under vårterminen 2022 har inga skolor haft incidenter med elever som har brukat eller förvarat alkohol eller narkotika i skolan. Under höstterminen fann man lustgaspatroner utanför en av högstadieskolorna samt rester av förpackningar som kunde misstänkas härledas till narkotika på vår andra högstadieskola.

Summering, Systematiskt kvalitetsarbete grundskolan

Danderyds kommunala skolor når fantastiska resultat. Mycket beroende av den höga lärarbehörigheten som finns på skolorna men också på grund av vårdnadshavarnas höga utbildningsnivå. Det är mycket viktigt att ha tillit till lärarnas profession. Förvaltningen betonar vikten av att ge pedagogen utrymme att reflektera kring sin praktik samt undersöka hur arbetssättet förhåller sig till begreppen vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Genom att vara nyfiken på lärandeprocessen ges möjlighet till att fånga reflektioner kring den egna undervisningen och på sätt ständigt skapa färdighet att kunna stötta varje enskild elev att nå sin fulla potential.

Danderyds kommuns kvalitetsarbete ska fortsätta att utvecklas och förvaltningen vill betona vikten av nyfikenhet, reflektion och lärande och att den yrkesskickliga läraren som har elevernas kunskapsutveckling i fokus måste fortsätta att ges utrymme. I detta arbete behöver det fokuseras på utveckling av undervisningen för att om möjligt skapa ännu bättre förutsättningar för elevernas lärande. Detta stöds även av forskning som visar att undervisningen är den enskilt starkaste faktorn för elevernas kunskapsutveckling.

Huvudmannens prioriterade områden för 2021–2022

- Fortsatt arbeta mot höga kunskapsresultat
- Lärares professionsutveckling - en kurs som ges via Uppsala universitet. Ambition och förväntan är att undervisningen utvecklas löpande under året.
- Utveckla lärares organisatoriska och sociala arbetsmiljö tillsammans med KI där syftet är att komma fram till hur skolor på bästa sätt kan förebygga psykisk ohälsa hos sin personal.

Huvudmannens prioriterade mål för 2022–2023

- Fortsatt arbeta mot höga kunskapsresultat
- Utveckla organisationen kring nyanlända
- Utveckla undervisningen genom att utveckla ledarskapet i klassrummet, främja likvärdig bedömning och utvärdera undervisningen
- Vidareutveckla det förebyggande elevhälsoarbetet
- Utveckla lärares organisatoriska och sociala arbetsmiljö tillsammans med Karolinska Institutet där syftet är att komma fram till hur skolor på bästa sätt kan förebygga psykisk ohälsa hos sin personal.

Maria Weståker

Skolchef/ verksamhetschef grund- och gymnasieskola